

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2026-2029 Vervoerregio Amsterdam
Datum: 15 april 2025
Portefeuillehouder: J. Prins
Team: Ruimtelijk beleid
Steller: Arthur Baudet

Gevraagde beslissing:

1. Kennis te nemen van de Ontwerpbegroting 2026-2029 van de Vervoerregio Amsterdam en geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hier een zienswijze op in te dienen.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

De Vervoerregio Amsterdam (hierna VRA) biedt elk jaar de Ontwerpbegroting aan de gemeenten van de VRA aan met de mogelijkheid om hier een zienswijze op in te dienen.

Concrete aanleiding

De VRA biedt nu de Ontwerpbegroting 2026-2029 aan de deelnemende gemeenten van de VRA aan. De aanbiedingsbrief is als Bijlage 1 toegevoegd. Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stelt de VRA de gemeente Diemen in staat om uiterlijk 12 juni 2025 een zienswijze naar voren te brengen. De timing is op basis van feedback van gemeenten anders dan voorgaande jaren. De procedure kan nu voor het zomerreces worden doorlopen en afgerond. Daarom ligt de ontwerpbegroting eerder voor dan gebruikelijk. De zienswijzeprocedure geldt alleen voor de ontwerpbegroting 2026-2029. Het Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2026 volgt later. Eventueel ingediende zienswijzen worden geagendeerd in de Regioraad van 8 juli 2025. In deze Regioraad wordt de begroting 2026-2029 ter vaststelling voorgelegd.

Inhoud en onderbouwing

Beslispunt 1: Kennis te nemen van de Ontwerpbegroting 2026-2029 van de Vervoerregio Amsterdam en geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hier een zienswijze op in te dienen.

Ieder jaar stelt de VRA voor de zomer de ontwerpbegroting voor de komende jaren op. In de eerder dit jaar vastgestelde Kadernota 2026 van de VRA zijn de belangrijkste ontwikkelingen en welke keuzes daarbij worden gemaakt beschreven. Deze keuzes worden in deze ontwerpbegroting verder uitgewerkt. Verder wordt ingegaan op welke activiteiten, maatregelen en projecten worden opgepakt en welke budgetten daarvoor nodig zijn (zie bijlage 2).

Argumenten en keuzemogelijkheden beslispunt 1

De opgave in onze regio is fors. Bovendien blijkt het door personeelstekorten en andere externe factoren een uitdaging om projecten gerealiseerd te krijgen. De uitdagingen op het gebied van mobiliteitsvraagstukken en woningbouwopgave leiden structureel tot hoge uitgaven. Ook op het gebied van verkeersveiligheid en het aantrekkelijk houden van het openbaar vervoer zijn structureel middelen nodig. De Vervoerregio heeft mede dankzij extra middelen uit de motie Bikker meer ruimte om in te zetten op de uitdagingen op het gebied van het OV. De voorliggende begroting biedt meer ruimte dan voorheen. Het geld kan echter maar één keer uitgegeven worden. Het is dus noodzakelijk om

verstandige keuzes te maken die voor de lange termijn bijdragen aan de doelstellingen van de Vervoerregio en de deelnemende gemeenten.

De Ontwerpbegroting 2026-2029 bestaat uit drie hoofdonderdelen: het algemene deel, de programmabegroting en de financiële begroting. In het algemene deel wordt ingegaan op de achtergronden en uitgangspunten die de basis zijn van de begroting. Het onderdeel programmabegroting bevat de beleidsmatige toelichting op de programma Verkeer & Vervoer.

De programmabegroting bestaat uit drie programma's. Deze programma's zijn Verkeer & Vervoer, Overhead en Algemene Dekkingsmiddelen. Binnen het programma Verkeer & Vervoer kent de Vervoerregio diverse subprogramma's. Deze dragen allen bij aan de strategische doelstellingen van het Beleidskader Mobiliteit 2023. Het betreft de volgende subprogramma's:

- Investeringsagenda Mobiliteit;
- Amsteltram
- Grote Projecten Schaalsprong OV
- Concessie Amsterdam;
- Concessies Streek;
- Assetmanagement Railinfrastructuur (AMRI);
- Onderzoek, Studie en Samenwerking;
- Apparaatskosten.

De programmabegroting is aangevuld met enkele (verplichte) paragrafen. In deze paragrafen wordt een algemeen inzicht gegeven in enkele thema's die belangrijk zijn voor de begroting. Dat zijn: financiering, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen, wet open overheid en bedrijfsvoering. De daarop volgende 'Begroting in cijfers' bevat op detailniveau de financiële gegevens, het vooruitzicht over meerdere jaren en de ontwikkelingen van onze belangrijkste inkomsten.

Het maken van keuzes komt met name aan de orde in de hiervoor genoemde subprogramma's. Wij constateren dat dit op een zorgvuldige en verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden. De ontwerpbegroting 2026-2029 geeft dan ook geen aanleiding een zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen en/of risico's beslipunt 1

De Ontwerpbegroting 2026-2029 is opgesteld terwijl er nog veel onzekerheden zijn. Genoemd kan worden dreigende tariefverhogingen en het uitblijven van nieuwe investeringen in het openbaar vervoer als gevolg van nieuwe bezuinigingen. Het kabinet kondigde een 10% korting op de Brede Doel Uitkering (BDU) aan. Er is voor gekozen deze korting nog niet in de ontwerpbegroting te verwerken. Er loopt een intensieve lobby, samen met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, richting het Rijk om deze korting te voorkomen.

Wanneer die korting definitief wordt doorgevoerd, is er een flink gat te dichten. Dat is slecht nieuws op een moment waarop wordt gewerkt aan het herstel van het openbaar vervoer na coronatijd en het personeelstekort daarna. Uiterlijk op 1 juni presenteert het Rijk haar voorjaarsnota. Dan wordt het duidelijk of en welke consequenties voorgenomen bezuinigingen gaan krijgen.

Verbinding met andere onderdelen

Maatschappelijk effect

De maatregelen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid, de bereikbaarheid en ook een schonere leefomgeving en daarmee ook aan het woon- en werkklimaat in Diemen.

Financieel

De gemeente Diemen betaalt geen bijdrage aan de VRA. De gemeente ontvangt wel subsidiegelden op basis van de ingediende projecten (o.a. verkeersstructuur Diemen Zuid, herinrichtingen Diemen Noord en verkeersveiligheidsmaatregelen). De subsidiebedragen worden genoemd in het Uitvoeringsprogramma. Dit Uitvoeringsprogramma wordt later dit jaar geactualiseerd.

Juridisch

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is één de strategische doelen van de VRA. Er wordt gewerkt aan 0 kilo uitstoot van CO₂, stikstof en fijnstof door regionale mobiliteit. Verder zijn doelen geformuleerd voor:

- Restafval:
geen afval uit projecten en concessies waar de VRA opdracht toegeeft en subsidieert;
- Kunnen blijven reizen in een veranderd klimaat:
reizen met hetzelfde gemak en comfort als nu met verbetering ten aanzien van hitte.

De elektrificatie van bussen zet door. Sinds 2024 zijn bijna alle bussen in de vervoerregio elektrisch, waardoor het OV steeds minder schadelijke stoffen uitstoot. De elektrische bussen voor GVB buslijn 44 door Diemen zijn gepland in de tweede helft van 2025. Ook de benodigde energie voor deze voertuigen wordt groen ingekocht.

Communicatie

De communicatie loopt via de Vervoerregio Amsterdam.

Participatie

Niet van toepassing.

Uitvoering en vervolg

De uitvoering van de begroting van de VRA verloopt voor de gemeente Diemen via het uitvoeringsprogramma, de individuele subsidieaanvragen en deelname aan regionale acties.

Bijlagen

- Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Vervoerregio Amsterdam
- Bijlage 2: Ontwerpbegroting 2026-2029 Vervoerregio Amsterdam

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,
G.T. Wildeman

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2026-2029 Vervoerregio Amsterdam

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,
Gelet op de voordracht van het college d.d. 15 april 2025.

Besluit

1. Kennis te nemen van de Ontwerpbegroting 2026-2029 van de Vervoerregio Amsterdam en geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hier een zienswijze op in te dienen.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 27 mei 2025,

De voorzitter,

De griffier,